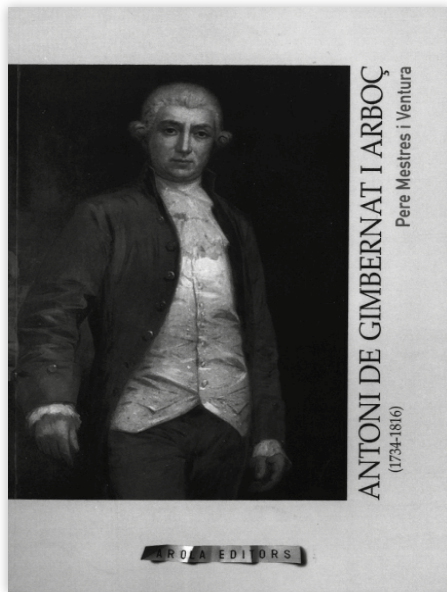

Antoni de Gimbernàt, cirurgià i anatomista

Eugeni Perea Simón

Portada del llibre *Antoni de Gimbernàt i Arboç (1734-1816)* editat per Arola aquest any 2022.

La vida i obra d'Antoni de Gimbernàt i Arboç (Cambrils, 1734 – Madrid, 1816), com la del seu col·lega i amic Pere Virgili (Vilallonga del Camp, 1699 – Madrid, 1776), a la comarca compta amb bons estudis i bibliografia de base feta, sobretot, en l'escaïença d'aniversaris, celebracions i simposis. Pel cap baix, això vol dir que els personatges, investigadors eminents i influents a la Catalunya i Europa de la Il·lustració, són reconeguts i valorats a la seva terra i que se'n guarda memòria.

Tanmateix, la bibliografia cal que de tant en tant sigui revisada, que hom pugui ampliar-la amb aportacions documentals i interpretacions noves i que se'n divulguin els resultats. I aquestes són les raons que motiven el treball que sobre Gimbernàt ha escrit un altre cirurgià, també de Cambrils, Pere Mestres Ventura, catedràtic emèrit de la Facultat de Medicina de la Universitat de Saarland (Alemanya) i actual president de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Tarragona, titulat *Antoni de*

Gimbernàt i Arboç (1734-1816), editat per Arola (2022).

L'obra està estructurada en deu capítols que tracten sobre els punts nuclears de la vida i obra del cirurgià, des dels orígens familiars fins a un apartat sobre iconografia, passant per les etapes de formació, investigació, fundacions mèdiques i del seu ascens i declivi polític. Cal destacar els quadres cronològics inclosos sobre diverses matèries i qüestions que ajuden a entendre millor l'obra i l'època.

El treball posa al dia obres biogràfiques precedents, però amb caràcter crític, sense repeticions mecàniques, valorant i discernint sobre la realitat del que s'ha dit fins ara, tant pel que fa a dades personals i professionals com en allò referit a investigació. En aquest sentit, el fet que l'autor sigui cirurgià i professor ajuda a fer entendre conceptes tècnics que altrament fora més difícil o impossible d'aconseguir. Posem dos exemples: un de referit a l'estada de Gimbernàt en el col·legi del convent de Sant Joan de Riudoms i un altre sobre la seva especialitat quirúrgica, l'hèrnia inguinal.

Pel que fa al primer punt, la seva escolaritat a Riudoms, Mestres no es limita a copiar el que s'ha dit fins ara, sinó que cerca i compulsa els registres de matrícula i grau i pot precisar l'estada de Gimbernàt en el convent riudomenc entre 1746 i 1749, on estudià Llatinitat, imprescindible per cursar medicina; cal destacar, igualment, la relació familiar dels Gimbernàt amb mossèn Josep Peiri i el monestir franciscà. En referència al seu coneixement sobre l'anatomia del canal inguinal i el lligament lacunar que porta el seu nom, s'ha de recordar que va ser ell qui explicà i ensenyà la pràctica operatòria a John Hunter, considerat pare de la cirurgia científica, quan feia estada d'estudis a Londres.

Per tot plegat, es tracta d'una obra imprescindible per conèixer l'home i el seu treball científic, però també per veure'n el substrat social, econòmic i polític de la Catalunya i Europa del Segle de les Llums on s'emmarca. »

Quatre mans, quatre generacions, quatre dècades del CERAP.
Foto: Lucía Perera Stocco.